

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Faisala Husseniho v právní věci žalobkyně: **T. D. H.**, zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2025, č. j. 21 A 27/2024 – 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 26. 1. 2024, č. j. OAM-9216-77/DP-2016 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), zamítlo žádost žalobkyně a dle § 44a odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), ve spojení s § 46a odst. 2 písm. j) zákona o pobytu cizinců neprodloužilo platnost jejího povolení k dlouhodobému pobytu, neboť nositeli oprávnění ke sloučení rodiny byla zrušena platnost povolení k trvalému pobytu. Žalovaná rozhodnutím ze dne 27. 5. 2024, č. j. MV-53833-4/SO-2024, odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 10. 3. 2025, č. j. 21 A 27/2024 – 50, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Mezi stranami bylo dle městského soudu nesporné, že nositelem oprávnění ke sloučení rodiny byl manžel žalobkyně, kterému bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno ke dni 20. 11. 2017. Sporné tak zůstalo jen to, zda je rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu přiměřené z hlediska jeho dopadu do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích dětí.

[4] Žalobkyně k této otázce uvedla, že žije ve společné domácnosti s manželem a synem, který od září 2023 navštěvoval druhou třídu základní školy, hovoří česky i vietnamsky a o kterého pečuje žalobkyně či její manžel. Dcera žalobkyně žije od června 2022 ve Vietnamu, kde se o ni starají příbuzní. Žalobkyně se s dcerou setkala v létě 2022, od té doby s ní komunikuje přes sociální síť. Dále žalobkyně uvedla, že si zvykla na české prostředí, daří se jí v podnikání a chtěla by požádat o povolení k pobytu i pro svoji dceru. Městský soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích dětí není nepřiměřený. Snaha žalobkyně o integraci do české společnosti a její více než desetiletý pobyt na území samy o sobě nezakládají důvod pro závěr o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí. Vazby žalobkyně k zemi původu nejsou přerušeny, její syn ovládá vietnamský jazyk, ve Vietnamu byl v létě 2022 měsíc na návštěvě a v případě vycestování s žalobkyní bude mít zajištěno bydlení a výchovu. Z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte dle městského soudu nevyplývá absolutní přednost zájmu dítěte; bude-li žalobkynin syn muset na určitý čas vycestovat do vlasti, než si žalobkyně vyřídí nové pobytové oprávnění, nejedná se v daném kontextu o takový zásah, který by byl porušením čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Městský soud dodal, že překážkou k získání nového pobytového oprávnění nejsou ani kvóty stanovené nařízením vlády č. 220/2019 Sb., které se vztahují toliko na pobyt za účelem podnikání a zaměstnaneckých karet. Jiných typů pobytových oprávnění (např. souvisejících se statutem žalobkynina syna coby osoby disponující povolením k trvalému pobytu) se netýkají.

[5] Žalobkyně dále odkazovala na čl. 15 směrnice č. 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003, o právu na sloučení rodiny (dále jen „*směrnice o právu na sloučení rodiny*“). Městský soud konstatoval, že dokud není pravomocně skončeno řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu a dalších dvou žádostech žalobkyně zmíněných v rozhodnutí žalovaného, nemají správní orgány povinnost rozhodovat o právu žalobkyně založeném čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny. Odkazovaný článek hovoří o samostatném (jiném) povolení k pobytu, avšak nynější řízení je vedeno o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. Městský soud dodal, že čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny je transponován v § 45 zákona o pobytu cizinců, a žalobkyně tak měla postupovat v souladu s tímto ustanovením a včas požádat o jiné pobytové oprávnění.

[6] Proti rozsudku městského soudu podává žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[7] Kasační stížnost je dle stěžovatelky přijatelná, jelikož se týká otázek dosud v judikatuře Nejvyššího správního soudu neřešených. Konkrétně se týká výkladu čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny a otázky, zda je povinností správních orgánů a soudů při zjišťování nejlepšího zájmu dítěte (jež disponuje povolením k trvalému pobytu na území ČR) podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte zjišťovat, zda jeho rodič může reálně získat pobytové oprávnění, které by mu umožnilo setrvat na území ČR s dítětem.

[8] Stěžovatelka uvádí, že osobami zúčastněnými na řízení jsou také její syn (žijící na území ČR) a dcera (žijící ve Vietnamu), neboť je v jejich zájmu, aby bylo rozhodnutí žalované zrušeno.

pokračování

[9] Podle stěžovatelky nejsou úvahy městského soudu stran interpretace čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny srozumitelné a právní závěry, k nimž dospěl, správné. Čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny rozlišuje *povolení k pobytu z jiných důvodů než je sloučení rodiny* na straně jedné a *samostatné povolení k pobytu, nezávislé na povolení k pobytu osoby usilující o sloučení rodiny* na straně druhé. Městský soud však mezi těmito dvěma druhy povolení k pobytu nerozlišuje a „nepodává jejich srozumitelný výklad“. Zatímco v prvním případě se dle stěžovatelky jedná o změnu účelu pobytu podle § 45 zákona o pobytu cizinců, případně získání povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu z jiných důvodů, v druhém případě směrnice o právu na sloučení rodiny „hovoří pouze o samostatném povolení k pobytu bez toho, že by vyžadovala jiné důvody pobytu nebo změnu typu pobytového oprávnění.“ Městský soud dále přezkoumatelně nevysvětlil, na základě čeho dospěl k závěru, že § 45 zákona o pobytu cizinců je transpozicí čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny.

[10] Stěžovatelka rovněž namítá, že přestože její syn disponuje povolením k trvalému pobytu, neexistuje pobytové oprávnění, které by jí umožnilo vrátit se se synem do ČR. Městský soud nepovažuje vycestování stěžovatelčina syna do Vietnamu za odporující čl. 3 Úmluvy o právech dítěte proto, že se jedná o dočasný zásah do jeho zájmů. Nezabýval se však tím, zda je pro stěžovatelku získání nového pobytového oprávnění reálné.

[11] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem, v němž městský soud vypořádal všechny žalobní námitky, a odkazuje na své rozhodnutí. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[12] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Nejvyšší správní soud přitom vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Přijatelnost je obecně dána v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále přijatelnost zakládá rovněž zásadní pochybení krajského (resp. městského) soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (blíže viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 – 28, č. 4219/2021 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Ani jednu z těchto situací Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci neshledal. Pro úplnost lze dodat, že uvedená judikatorně ustálená kritéria přijatelnosti kasační stížnosti, vycházející z citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz výše rovněž odkazované usnesení č. j. 9 As 83/2021 – 28).

[13] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pokud by námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu byla důvodná, mohla by představovat důvod přijatelnosti kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud se však s tímto tvrzením neztotožňuje a přijatelnost kasační stížnosti v souvislosti s ním neshledal.

[14] Stěžovatelka považuje za nesrozumitelné úvahy městského soudu ohledně interpretace čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat ta rozhodnutí, z nichž nelze seznat, o jaké věci či jak bylo

rozhodováno, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, č. 244/2004 Sb. NSS, a ze dne 22. 11. 2024, č. j. 5 Afs 56/2024 – 70, č. 4656/2025 Sb. NSS). Z odstavce 24 napadeného rozsudku je však patrné, jakými úvahami se městský soud řídil při hodnocení, zda na projednávanou věc dopadá čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny, a k jakým závěrům dospěl. Tyto závěry jsou současně v souladu s výrokem napadeného rozsudku.

[15] Dále stěžovatelka namítá, že jejímu synovi a dceři v řízení náleží postavení osob zúčastněných na řízení. Tím stěžovatelka *de facto* namítá, že řízení před městským soudem trpí vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Také v tomto případě, pokud by byla námitka důvodná, by se mohlo jednat o tak závažnou vadu, že by představovala důvod přijatelnosti. Ani s touto námitkou se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[16] Osobou zúčastněnou na řízení se osoba stává kumulativním splněním materiální (dotčení na právech) a formální (výslovné oznámení) podmínky stanovené v § 34 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2010, č. j. 7 As 70/2009 – 190, č. 2341/2011 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud ověřil, že městský soud vyzval stěžovatelčina manžela a její děti (nezletilé děti městský soud vyzval prostřednictvím stěžovatelky jako jejich zákonné zástupkyně), aby ve lhůtě 14 dnů od doručení vyrozumění písemně oznámili, zda budou uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení. Současně je poučil, že oznámení lze učinit pouze ve stanovené lhůtě (viz č. l. 42 až 44 spisu městského soudu). Dotčené osoby však ve stanovené lhůtě (ani později) neoznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat. Nesplnily tudíž formální podmínku stanovenou v § 34 odst. 1 s. ř. s. a městský soud nepochybil, pokud s nimi jako s osobami zúčastněnými na řízení nejednal. V řízení o kasační stížnosti je pak třeba vycházet z toho, s kým jako s osobou zúčastněnou na řízení jednal krajský (resp. městský) soud (srov. již výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 70/2009 – 190). Ani v řízení o kasační stížnosti tak stěžovatelčiným dětem, stejně jako jejímu manželovi, nenáleží postavení osob zúčastněných na řízení.

[17] Přiměřeností dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Dospěl přitom k tomu, že při hodnocení zásahu do práva na soukromý a rodinný život je třeba za pomoci principu proporcionality vyvažovat zájmy cizince na straně jedné a protichůdné veřejné zájmy na straně druhé (srov. rozsudek ze dne 20. 12. 2022, č. j. 4 Azs 269/2022 – 25, a tam citovanou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva). Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a poskytuje prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (srov. rozsudek ze dne 31. 1. 2023, č. j. 2 Azs 287/2022 – 34). Správní orgány a soudy musejí věnovat dostatečnou pozornost také hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem. Tuto úvahu musí ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (srov. rozsudky ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019 – 28, či ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020 – 52). Zájem nezletilých dětí je důležitý pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu cizince, jedná se však jen o jeden z vícero zájmů, které je potřeba zvažovat (srov. rozsudek ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019 – 33, č. 4034/2020 Sb. NSS). Hledisko nejlepšího zájmu dítěte tak nemusí vždy a

pokračování

za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem (srov. usnesení ze dne 2. 5. 2024, č. j. 1 Azs 32/2024 – 35). Účelem nynějšího řízení přitom není přímo upravit práva nebo povinnosti nezletilého dítěte, a hledisko nejlepšího zájmu dítěte tedy není rozhodujícím či zásadním kritériem (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.usoud.cz).

[18] Městský soud z citované judikatury vycházel. Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s tvrzením, dle něhož městský soud pominul, zda má stěžovatelka možnost získat nové pobytové oprávnění; touto otázkou se městský soud zabýval v odstavci 19 napadeného rozsudku, a to zejména v souvislosti s tím, že stěžovatelčin syn má na území ČR povolen trvalý pobyt.

[19] Důvod přijatelnosti nezakládá ani stěžovatelkou zmíněná otázka výkladu čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny. Toto ustanovení (které bylo do vnitrostátního práva implementováno v § 45 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jak vyplývá mimo jiné i z důvodové zprávy k zákonu č. 428/2005 Sb., kterým byl zákon o pobytu cizinců novelizován) upravuje právo cizince na poskytnutí **jiného pobytového oprávnění, než je povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny**. V projednávané věci se však jedná právě o prodloužení platnosti povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. Jelikož výklad čl. 15 směrnice o právu na sloučení rodiny nemá pro nynější věc význam, neshledal Nejvyšší správní soud přijatelnost kasační stížnosti ani v souvislosti s touto otázkou.

[20] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že stěžovatelka nepředestřela žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku kasační soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Nejvyšší správní soud nezjistil ani zásadní pochybení městského soudu při výkladu hmotného či procesního práva.

[21] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[22] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2025

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu